

שבט בקוולה (חוף גיניאה)

מסכה אפריקאית

מדוע נבצר מראש הנפחים לברוא יצורי־אנוש

לפני זמן רב מאד היה מלך אשר קרא לוֹאֱלֹקָאָגָא, הראש לנפחים, ונתן לו הרבה ברזל ואמר: „רצוני שתעשה לי אדם ממש, אדם היכול להלך ולדבר, שדם יש לו בגופו, ומוח יש לו“.

ואֱלֹקָאָגָא לקח את הברזל והלך הביתה, אבל אוֹבְד־עֲצוֹת היה ולא ידע מה יעשה, ולא היה איש שיוכל לעוץ לו עצה איך לגשת־לעשיית האדם האמיתי. הוא התהלך בין חבריו וסיפר להם מה אמר המלך ושאל מה עליו לעשות. איש לא היה יכול לעוץ לו עצה. הכל ידעו שהמלך לא ישקוט עד אשר יעשה לפחות נסיון ביושר, וכי יענוש את האיש על שלא מילא את פקודותיו.

בדרכו הביתה פגש וֱאֱלֹקָאָגָא יום אחד בידיד ותיק שנטרפה עליו דעתו ואשר חי לבדו בארץ שממה. עד שפגש בו לא ידע וֱאֱלֹקָאָגָא כי יצא האיש מדעתו. כאשר קרבו איש אל רעהו בירך וֱאֱלֹקָאָגָא את ידידו הוותיק לשלום, והמשוגע שאל אותו מאיין בא. רגע קל נמלך וֱאֱלֹקָאָגָא בדעתו ואחר־כך אמר לנפשו: „מדוע לא אספר לו מה שקרה לי? גם אם משוגע הוא, הרי ידידי היה“.

הנה כי כן ענה לו, „באתי מאצל ידידים אחדים שניסיתי לקבל מהם עצה“. המשוגע שאל איזו עצה ביקש, ואז סח לו וֱאֱלֹקָאָגָא כל מה שאמר המלך, וסיפר לו על המלאכה שהטיל עליו, ואיך נתן לו את הברזל, ואחר־כך הוסיף: „מה עלי לעשות?“

השיב המשוגע: „אם ציוה עליך המלך לעשות את המלאכה הזאת, לך אליו ואמור שאם באמת רצונו שיחשלו לו אדם ראוי והגון, הרי עליו לצוות על כל הבריות שיגלחו את ראשיהם וישרפו את השער עד שיעלו לו אלף משוֹאֲי־פָחַם, וכן עליו

למלא מאה סירים גדולים מים מדמעותיהם של הבריות, שבהם ישבור את צמאונה של האש וימנע אותה מהתלהט יותר מדי”.

חזר ואלוקאגא אל המלך ואמר לו: „אדוני, אם רצונך שאעשה את האיש הזה מהר וטוב, צו על הבריות שיגלחו את ראשיהם וישרפו את שערם, ויכנו לי מהם אלף משואי פחם לחשל את הברזל ולעשותו אדם. אחרי־כן צווה ויאספו מאה סירים מלאים דמעות אשר ישמשו מים למלאכה, כי הפחם אשר מן העץ והמים המצויים אשר מן הבארות אין מועיל בהם לחישול אדם”.

נענה המלך לבקשתו ופקד על כל העם לגלח ראשיהם ולשרוף שערותיהם לפחם ולאסוף את כל הדמעות. כיון שגילחו את ראשיהם ושרפו את שערותיהם נמצא בדוחק משואי פחמים אחד, וכאשר אספו את כל הדמעות לא נמלאו אפילו שני סירים מים.

כאשר ראה המלך את אחרית יגיעותיו, שלח אל ואלוקאגא חרש־הברזל ואמר לו: „אל תטרח לעשות את האדם, כי אין לאֲל־ידי להשיג את הפחמים אף לא את הדמעות למים”.

נפל ואלוקאגא על ברכיו והודה למלך. אחרי־כן הוסיף: „אדוני ומלכי, יען אשר ידעתי כי לא תוכל להשיג את השער לפחמים ואת הדמעות למים, על כן ביקשתים; דבר שבגדר הנמנע שאלת ממני לעשות”.

וכל העם אשר במקום צחקו ואמרו: „ואלוקאגא אומר את האמת”.